

і є платформою для створення впізнаваної фрази, яка стає згодом текстовим Інтернет-мемом і легко цитується у співтоваристві соціальної мережі з нульовим ступенем креолізації [4, с. 16].

Текстові меми, в свою чергу, можуть як бути мотивовані креолізованим Інтернет-мемом, так і мати вільну етимологію – вільні тестові меми [2].

Проведений аналіз лексичних одиниць-мемів підтверджує важливий статус Інтернет-мема одночасно як сховища культурних знаків і як інтелектуального продукту колективної творчості Інтернет-спільноти, що містить вербальну частину (текст) та паралінгвістичну (зображення) і спільно продукуючу ідею он-лайн спільноти.

Список використаних джерел:

1. Блінова Н. М. Редакційно-видавниче опрацювання запозиченої лексики у мові Інтернет-ЗМІ / Н. М. Блінова // Держава та регіони. Сер. «Гуманітарні науки». – 2013. – № 4 (35). – С. 103–111.
2. Дзюбіна О.І. Класифікація, структура та функціонування інтернет-мемів в соціальних мережах Twitter та Facebook. 0 Режим доступу: URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/2/90.pdf>
3. Канашина С.В. Интернет-мем как новый вид полимодального дискурса в интернет-коммуникации (на материале английского языка): дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 «Германские языки» / С.В.Канашина. – Москва, 2016. – 265 с.
4. Марченко Н.Г. Социальная сеть «Вконтакте»: лингвопрагматический аспект: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.19 «Теория языка» / Н.Г.Марченко. – Ростов-на-Дону, 2013. – 20 с.
5. Мем [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki/Мем>
6. Соколова К. В. Меми як засіб комунікації в Інтернет-середовищі / К. В. Соколова // Гуманітарний часопис. – 2012. – № 1. – С. 118–123.

Даяна Кіріченко

Науковий керівник: викл. Кукуруза А.В.

«СОФІЇВКА: ІСТОРІЯ КОХАННЯ, ЗАКАРБОВАНА В ПРИРОДІ»

Актуальність дослідження полягає в тому, що парк «Софіївка» є найбільш відомим і оригінальним в архітектурно-ландшафтному відношенні дендропарком України, який користується широкою

популярністю. Це одне з найбільш видатних творінь світового садово-паркового мистецтва, яке стоїть в одному ряду з кращими шедеврами паркобудівництва Європи, до яких відносяться сад Бальбі у Флоренції (Італія), парк Сан-Сусі у Потсдамі (Німеччина) і палацовий парк у Версалі (Франція).

Історію створення парку «Софіївка» досліджували Г.П. Бевз [3], Г.Ю. Храбан [3], І.С. Косенко [3], В.В. Мітін [3], В.Ф. Гарбуз [3] та ін.

Мета дослідження – прослідкувати історію створення «Софіївки» – перлини садово-паркового мистецтва м. Умані.

Українська та світова культурна історія представлена низкою видатних родин, серед яких особливе місце належить і родині Потоцьких, багатогранна діяльність представників якої розгорталася в межах великого часового і територіального простору. Кожне покоління роду Потоцьких відзначало наявність неординарних особистостей, які зробили вагомий внесок в економічний та культурний розвиток регіону, країни, нації. [5, с.7].

Засновник «Софіївки» Станіслав Фелікс Потоцький (Щенський) був людиною непересічної та драматичної долі. Трагічна історія, яку він пережив у батьківському маєтку в Кристинополі, не була останньою. Трагічно завершив своє життя ще не старий (йому було 54 роки), але тяжко хворий чоловік, який дізнався про зраду коханої дружини і старшого сина. Але між цими двома подіями було насичене воєнними, господарськими і політичними пригодами життя найзаможнішого з-поміж польських та українських магнатів, життя генерала й політика, мандрівника й колекціонера, що мав дружні стосунки з високошанованими особами Європи й Росії, життя батька численної родини й будівничого найрозкішніших палаців та парків.

Майже фантастичною була доля Софії Потоцької, яка була типовою героїнею XVIII ст., коли безрідні красуні могли стати графинями й багатими спадкоємицями, брати участь у політичних інтригах. Не дуже освічені, але романтичні, вони ставали об'єктом поклоніння найвидатніших діячів свого часу [5, с.10].

Примандрувала вона зі Стамбула (Константинополя), у дівочтві мала прізвище Маврокордато чи Клявоне (Глявоне) і, за розхожою версією, пращурами вважала ледь не грецьких царів, що не дуже відповідало істині, хоч їй самій аж ніяк не бракувало мудрості та освіченості. А титул королеви краси носила б легітимно без застережень: ясна печать унікальної вроди вигравала на ніжному обличчі. Аби позирнути на неї, юрби шпарко тлумилися, шаленіючи в екстазі. Й ось у Потоцького вистачило грошей усунути її чоловіка, жбурнувши під старість Юзефу Вітту неабиякий фінансовий зиск од негайної зміни мар'яжного стану на парубоцький [4, с.160-161].

Ідея створення парку виникла у Софії під час гостювання в Неборові в маєтку Гелени Радзивілл в липні 1795 р. Оглянувши славнозвісну «Аркадію», Софія не могла приховати свого захоплення і написала про це Потоцькому в розчуленому листі від 18 липня 1795 р.: «Після обіду поїхали подивитися Аркадію. Важко собі уявити щось краще і романтичніше. Ти знаєш Аркадію, але бачив її 10 років тому. Уяви собі, як можуть вирости молоді дерева за 10 років і як багато тут зроблено для покращення цього місця... в Аркадію я закохана до божевілля; немає в світі жодного виду квітів і екзотичних рослин, які б тут не росли. Гуляючи садами Аркадії, я відчувала, що в розпалі літа переживаю знову весну і кожне дерево ніби говорить: «Мені тут хороше!» Аркадія дуже нагадує Крим; ти знаєш, що в тому краю при твоїх можливостях можна б мати протягом двох років таку ж саму, а може і прекраснішу Аркадію, бо там не потрібно штучних насаджень? Правда, мій милий друже, що ми будемо мати сільце у Криму?..». У наступному листі від 19 липня вона доповнила своє прохання побажанням: «...якщо будемо мати садибу в Криму, накажеш встановити там органи так само, як у Радзивіллової в Аркадії?..» [3, с.44-45].

Ця ідея створення парку, гідного прекрасної Софії, захопила Потоцького. Він запросив до себе свого ад'ютанта, ополяченого бельгійця, у минулому інженера-артилериста Людвіга Метцеля, людину розсудливу, працелюбну. Фелікс Потоцький ознайомив Метцеля зі своїми планами і відразу, не відкладаючи, призначив його управляючим. На будівництво було виділено суму у 8 мільйонів польських злотих. Для майбутнього парку вибрали урочище селища Карпівці, що поблизу Умані [2, с.40].

У 1796 р. Метцель отримав завдання приступити до будівництва. У помічники йому був «виписаний найкращий з чужих країв садівник». Це був німець Олива. В середньому на будівництві працювало 800 чол. Всі селяни, що будували парк, отримували платню: це диктував генеральний чинш, заведений Потоцьким. Проте виплата заробітку довго затримувалась. Про це свідчить скарга трьох селян з Війтівки, подана Потоцькому у 1798 р. Неодноразово на затримку Тульчинською касою виплат заробітку селянам скаржився графу і сам Метцель. Він щотижня відправляв звіти про виконані роботи і нарахованої за роботу платні, яку повинні були постачати в Умань. Будівництво центральної частини парку до травня 1802 р. повинно бути закінченим [3, с.46-47].

Дарунок чекав на Софію у день її іменин. Оточена юрбою гостей, вона вперше увійшла до парку через навстіж розчинену головну браму. Її ажурне плетиво з чорного чавуну увінчувалося позолоченими розетками у вигляді суцвіть. По боках стояли дві вежі із темно-червоної цегли – класичні взірці прикордонних фортець. Ліворуч, впродовж головної алеї, що вела вглиб парку, шепотіли між собою пишні крони лип, кленів, каштанів. Праворуч – несла свої води Кам'янка.

Одним з див парку була підземна річка Стікс. Пройшовши підземним каналом біля чверті кілометра човен виходив через шлюзи до мальовничого «Острова кохання».

«Коханий дарує Софії...» – мовив Фелікс Потоцький, і навіки дароване цьому парку ім'я – «Софіївка». Кожен куток цього парку дихав коханням.

17 квітня 1798 р. відбулось вінчання Софії і Фелікса Потоцьких. У 1799 р. син графа Юрій, 22-річний красень камер-юнкер царського двору був висланий до південних маєтків батька [2, с.40-41].

Але не тривало воркували у голубиній злагоді господарі пишного гульбища. Фліртуючи,звабниця Софія, лукаво віддала перевагу баламутному пасербу-парубкові Юрію [4, с.162].

Приголомшуюча звістка щодо невірності дружини обернулась для Потоцького серцевим нападом, який і став для нього фатальним. 14 березня 1805 р. С. Щ. Потоцький передчасно помер. І початковий план будівництва грандіозної «Софіївки» уже ніхто не реалізовував [2, с.41].

Недовго жила Софія з Юрієм Потоцьким. Коли той, програвши в карти заборгував понад 13 млн. злотих, прогнала вона молодого коханця за границю. Сама залишилась в Умані. Останні її роки описували так: «Неистовстала, как вакханка, хотя и носила венец вдовий. Из писаний, пачкающих Софию, можно составить порядочный томик виршей, особенно четверостиший. Для печати все это не годится» [1, с.7].

Отже, можна з впевненістю сказати, що парк «Софіївка» дійсно є перлиною садово-паркового мистецтва, яку варто відвідати хоча б раз у житті, щоб поринути у загадковий світ любові, містики та давнього світу. Шедевр, що з'явився більше двохсот років тому, чарує нас і сьогодні, і є вічним пам'ятником найпрекраснішому почуттю – коханню.

Список використаних джерел:

1. Бевз Г. Історія Уманщини: Про Софію і «Софіївку»// Уманська зоря. – 1996.– 11 січня.
2. Дроботько Н. «Коханий дарує Софії...»/ до 200-річчя заснування ландшафтного парку «Софіївка» м. Умань/ 1796-1996 // Українська культура. – № 9-10. – С. 39-40.
3. Косенко І. С., Храбан Г. Е., Мітін В. В., Гарбуз В. Ф. Дендрологічний парк «Софіївка». – К.: Наукова думка, 1996.– 155 с.
4. Усенко Т. Врода, звада, зрада, розрада..// Потоцькі// Всесвіт. – 1999.–№ 5-6.– С.158-162.
5. Чубіна Т. Д. Перлина садово-паркового мистецтва дендрологічний парк «Софіївка»: Історія створення та етапи розвитку / Т. Д. Чубіна. // Гуманітарний вісник. – 2014. – №5. – С. 7–30.
- 6.